

Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk:	Behandeld door:	Telefoon:	Bijlagen:
	22 april 2025	0086217095	Siebrand Hulshoff	(0512) 386 222	2

Onderwerp: Beetsterzwaag, 27 mei 2025
raadsvragen VVD afkoppeling van hemelwater de kwaliteit van oppervlaktewater in Opsterland Verzonden op: 28 mei 2025

Geachte raad,

De fractie VVD heeft twee keer schriftelijke vragen gesteld. Enerzijds zijn er vragen gesteld over de afkoppeling van hemelwater van het riool. Anderzijds zijn er vragen gesteld over kwaliteit van het oppervlaktewater ten opzichte van de Kader Richtlijn Water. Via deze brief geven wij antwoord op beide schriftelijke vragen.

1. *Wat is de huidige stand van zaken in Opsterland met betrekking tot de afkoppeling van hemelwater van het rioolstelsel met een uitsplitsing naar particulier (koop/huur) en zakelijk.*

Het is niet bekend hoeveel inwoners en bedrijven er zijn afgekoppeld van het hemelwater. Er is geen wettelijke verplichting voor inwoners en bedrijven om af te laten koppelen. Bij nieuwbouwwijken wordt vanaf 1993 een gescheiden rioolstelsel (hemelwater en vuilwater) aangelegd en daar zijn alle woningen en bedrijven vanaf de aanleg ook afgekoppeld.

Bij rioolvervangings wordt vanaf 1993 ook een gescheiden riool teruggelegd. Het is echter voor de eigenaar niet verplicht om hun perceel daar op aan te sluiten. Er hoeft geen melding bij de gemeente te worden gedaan als inwoners bij verbouwing of verandering van de tuin alsnog hun hemelwater afkoppelen.

In ons watertakenprogramma 2025-2029 dat op 11 november 2024 door de raad is vastgesteld, hebben we een programma opgenomen om de komende 5 jaar een groot deel van het riool te vervangen en hiervoor een gescheiden stelsel terug aan te leggen.

2. *Wat is de voortgang in de afgelopen 10 jaar geweest in Opsterland bij het afkoppelen van het hemelwater op het riool? Graag ontvangen wij een overzicht van de inspanning en realisatie. Ook voor nieuwbouw.*

Bij alle uitbreidingsplannen die de afgelopen 10 jaar zijn gerealiseerd is het riool aangelegd met een gescheiden stelsel. Ook is bij alle rioolvervangings de afgelopen 10 jaar een gescheiden rioolstelsel aangelegd. Bij deze rioolvervangings is het aan de bewoners zelf of ze wel of niet gebruik maken van de hemelwaterafvoer.

Er zijn in meerdere straten in Opsterland rioolvervangings uitgevoerd. Er wordt vervangings uitgevoerd als het riool in een dusdanig slechte zaak is dat vervangings noodzakelijk is. Ook wordt extra aandacht besteed aan mogelijke knelpunten bij hevige regengeval. In sommige gevallen worden daarom vervangings naar voren gehaald.

3. *Is te berekenen wat het financieel voordeel voor de inwoners is in Opsterland als bij alle woningen en gebouwen het hemelwater afgekoppeld wordt van het rioolstelsel?*

Dit is niet te berekenen. Het afkoppelen van woningen is met name bedoeld om te voorkomen dat het rioolstelsel van het vuilwater overbelast raakt. Bij een overbelast stelsel zal het stelsel vaker overstorten en zullen er meer calamiteiten ontstaan bij hevige regenbuien, zoals veel water op straat. Door af te koppelen ontstaat er een meer constante stroom van afvalwater richting zuivering wat gunstig is voor de zuivering.

Afkoppelen is daarmee vooral gericht op het veilig en schoon houden van de omgeving. Er is niet financieel te berekenen wat dat in de toekomst gaat opleveren.

Hieronder volgen de vragen en antwoorden uit de tweede brief met schriftelijke vragen die door de VVD fractie zijn gesteld.

1. *Op welke normen, die gesteld zijn in de KRW 2027, voldoet de gemeente Opsterland wel en nog niet aan de kwaliteit van het oppervlaktewater in eigen beheer versus Wetterskip Fryslân?*

Er zijn in Opsterland maar een paar KRW wateren aangewezen die moeten voldoen aan de normen van de KRW. Het Wetterskip is beheerder van deze wateren. De gemeente is beheerder van een aantal wateren in de bebouwde kom, maar dit zijn geen KRW wateren. Op de site van het Wetterskip is te zien hoe Wetterskip Fryslân omgaat met de KRW. wetterskipfryslan.nl/news/we-werken-aan-schoon-en-gezond-water-maatregelen-op-koers-maar-ook-onder-druk

2. *Welke maatregelen heeft het college voor ogen, waar nodig, om alsnog te kunnen voldoen aan de normen van de KRW indien die nog niet op het gewenste norm liggen?*

We zijn in overleg met het Wetterskip om te kijken wat we kunnen doen om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren. De belangrijkste bijdrage die we kunnen leveren aan het verbeteren van de waterkwaliteit is het saneren (weghalen) van riooloverstorten. We hebben in het kader van de KRW al diverse riooloverstorten gesaneerd.

Riooloverstorten zijn nodig om het riool te ontlasten bij heviger regenval. Riooloverstorten kunnen niet zomaar dichtgezet worden. We kunnen pas riooloverstorten saneren als we er voor zorgen dat hemelwater niet meer op het gemengd riool komt.

Daarnaast zorgen we bij het afkoppelen van hemelwater voor meer beweging en stroming in het oppervlaktewater. Door beweging en stroming in het oppervlaktewater verbetert de kwaliteit van dit water.

3. *Wat kunnen de consequenties zijn als de KRW-normen in 2027 nog niet worden gehaald en hoe wordt hierbij op een praktische- en realistische manier ingezet op communicatie met inwoners, het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid bij inwoners en ondernemers, samenwerking met maatschappelijke organisaties en bedrijven (zoals via pilotprojecten) en het benutten van innovatieve oplossingen?*

Aangezien het Europese Richtlijn is zal Nederland in gebreke worden gesteld door de EU als de EU vindt dat Nederland de doelstelling niet heeft bereikt. Hoe dit doorwerkt naar de diverse overheden in Nederland is nog niet uitgewerkt.

Wel is duidelijk dat we binnen Nederland een verantwoordelijkheid hebben om onze inwoners duidelijk te maken dat elke organisatie en ook burgers een verantwoordelijkheid hebben om goede kwaliteit water te verkrijgen. Opsterland is lid van de stichting Steenbreek als één van de onderdelen voor communicatie richting de burgers. Daarnaast communiceren we regelmatig via onze communicatiekanalen met tips over wat je als inwoner kunt doen om de kwaliteit van water te verbeteren.

In het watertakenprogramma 2025-2029 dat vorig jaar in november door de raad is vastgesteld, hebben we budget opgenomen om inwoners te helpen bij het realiseren van een afgekoppeld rioolstelsel.

4. *Is het college ook al voornemens om beleid te maken om de concentratie microplastics, PFAS-stoffen, medicijnen en drugsresten in het oppervlaktewater in Opsterland te verminderen eventueel in samenwerking met buurgemeenten en Wetterskip Fryslân?*

Het Wetterskip is bevoegd gezag voor het beheer van de kwaliteit van het oppervlaktewater. De gemeente is niet het bevoegde gezag om hier beleid voor te maken. Wel werken we samen met het Wetterskip om de aanwezigheid van deze stoffen in het oppervlaktewater te verminderen. Het Wetterskip is verantwoordelijk voor de zuivering van het rioolwater. Zij proberen met verbeterde technieken de lozing van dergelijke stoffen in het oppervlaktewater naar beneden te krijgen.

5. *Welke rol speelt de gemeente in de vergunningsverlening en toezicht?*

Voor lozingen op het oppervlaktewater is het Wetterskip bevoegd gezag.

In Opsterland werken we eraan een zo goed mogelijk rioolstelsel aan te leggen, met zo weinig mogelijk overstorten en met voldoende capaciteit om ook bedrijfsafvalwater af te voeren. Bedrijven kunnen zodoende gecontroleerd op het riool lozen waarbij het bedrijfsafvalwater bij de rioolwaterzuivering terecht komt.

Bedrijven geven in hun vergunningaanvraag of melding aan welke stoffen ze lozen. Met algemene regels uit de Omgevingswet of via een door ons verleende vergunning worden aan deze lozingen regels gebonden. Samen met Wetterskip houden we toezicht op lozingen en stortingen in het buitengebied. Bij bedrijven controleert de gemeente, de FUMO of de provincie Fryslân of de bedrijven zich houden aan de voorschriften van hun vergunning. Het gebruik of lozen van vervuilende stoffen is in de vergunning vaak al verboden.

We vertrouwen er op hiermee de vragen afdoende beantwoord te hebben.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris,

Sandra van 't Hooge

de burgemeester,

Andries Bouwman